

**Regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 2020 houdende
overgangsrecht voor de vermogenstoets voor inkomensafhankelijke regelingen**

2020

Nr. 2020-0000xxxxx

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken

Directie Directe Belastingen

De Staatssecretaris van Financiën,

Handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport;

Gelet op artikel 47, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen;

Besluit:

Artikel I

In de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen wordt na **artikel 9**ter
een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9quater. Overgangsrecht vermogenstoets compensatieregeling CAF 11

1. Op verzoek van de belanghebbende blijft artikel 7, derde en vierde lid, van de wet, artikel 2a, eerste lid, van de Wet op de zorgtoeslag of artikel 1, vierde lid, van de Wet op het kindgebonden budget buiten toepassing indien wel aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag, onderscheidenlijk kindgebonden budget, zou bestaan indien ten aanzien van de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zou worden verminderd met een bedrag ter grootte van de in het berekeningsjaar ontvangen compensatie, bedoeld in de Compensatieregeling CAF 11.
2. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid kan uitsluitend betrekking hebben op de aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget over de eerste drie berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin het bedrag, bedoeld in het eerste lid, is ontvangen.
3. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid wordt geacht mede te zijn gedaan voor op het berekeningsjaar volgende berekeningsjaren waarop het verzoek ingevolge het tweede lid betrekking kan hebben.

Artikel II

De Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen wordt als volgt gewijzigd:

A. **Artikel 9quater** wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt "compensatieregeling CAF 11" vervangen door "herstelregelingen inzake kinderopvangtoeslag".

2. Het eerste lid komt te luiden:

1. Op verzoek van de belanghebbende blijft artikel 7, derde en vierde lid, van de wet, artikel 2a, eerste lid, van de Wet op de zorgtoeslag of artikel 1, vierde lid, van de Wet op het kindgebonden budget buiten toepassing indien wel aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag, onderscheidenlijk kindgebonden budget, zou bestaan indien ten aanzien van de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zou worden verminderd met een in het berekeningsjaar of in enig eerder jaar ontvangen bedrag als gevolg van:

- a. een toegekende compensatie als bedoeld in de Compensatieregeling CAF 11;
- b. een toegekende compensatie, extra compensatie, aanvullende compensatie voor de werkelijke schade of een extra aanvullende compensatie voor de werkelijke schade als bedoeld in het Besluit Compensatieregeling CAF 11 of vergelijkbare (CAF-)zaken;
- c. een matiging of herziening van een terugvorderingsbeschikking kinderopvangtoeslag die uiterlijk op 23 oktober 2019 onherroepelijk is geworden op grond van onderdeel 2.1 van het Verzamelbesluit Toeslagen;
- d. een herziening van een toekenningsbeschikking die uiterlijk op 23 oktober 2019 onherroepelijk is geworden of een toegekende kinderopvangtoeslag over een berekeningsjaar dat ligt voor 2019 op grond van onderdeel 3.1 van het Verzamelbesluit Toeslagen;
- e. een toegekende hardheidstegemoetkoming als bedoeld in artikel 49, eerste lid, van de wet;
- f. een toegekende bijzondere tegemoetkoming als bedoeld in artikel 49a van de wet;
- g. een toegekende compensatie als bedoeld in artikel 49b, eerste lid, van de wet; of
- h. een toegekende O/GS-tegemoetkoming als bedoeld in artikel 49c van de wet.

B. Na **artikel 9** ~~quater~~ wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9 ~~quinquies~~. **Overgangsrecht vermogenstoets bijdrage Stichting Zorg na Werk in Coronazorg**

1. Op verzoek van de belanghebbende blijft artikel 7, derde en vierde lid, van de wet, artikel 2a, eerste lid, van de Wet op de zorgtoeslag of artikel 1, vierde lid, van de Wet op het kindgebonden budget buiten toepassing indien wel aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag, onderscheidenlijk kindgebonden budget, zou bestaan indien ten aanzien van de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner bij de berekening van de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zou worden verminderd met een in het berekeningsjaar of in enig eerder jaar ontvangen eenmalige aanvullende financiële bijdrage van de Stichting Zorg na Werk in Coronazorg.

2. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid kan uitsluitend betrekking hebben op de aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget over de eerste drie berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de financiële bijdrage, bedoeld in het eerste lid, is ontvangen.

3. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid wordt geacht mede te zijn gedaan voor op het berekeningsjaar volgende berekeningsjaren waarop het verzoek ingevolge het tweede lid betrekking kan hebben.

Artikel III

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2021, met dien verstande dat artikel I terugwerkt tot en met 1 januari 2020.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Financiën,

Alexandra C. van Huffelen

TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

In deze ministeriële regeling worden vermogenstoetsuitzonderingen geregeld voor:

- de bedragen die gedupeerde ouders uit de zogenoemde CAF 11-zaak in 2019 hebben ontvangen op basis van de Compensatieregeling CAF 11;
- de bedragen die gedupeerde ouders ontvangen in het kader van de herstelregelingen inzake kinderopvangtoeslag waarvoor ouders tot 1 januari 2024 een verzoek kunnen indienen; en
- de eenmalige aanvullende financiële bijdrage van de Stichting Zorg na Werk in Coronazorg (Stichting ZWIC) aan zorgverleners die als gevolg van hun werk in de coronazorg op de intensive care terechtkomen en aan nabestaanden van zorgverleners die als gevolg van hun werk in de coronazorg komen te overlijden.

Deze eenmalige financiële bedragen kunnen een vermogenstoename in box 3 tot gevolg hebben en kunnen het verlies van de aanspraak op een of meerdere toeslagen betekenen voor belanghebbenden (zorgverleners, nabestaanden, ouders et cetera) die afhankelijk zijn van inkomensondersteuning.

Een vermogenstoets wordt toegepast bij de bepaling of een belanghebbende aanspraak maakt op zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget. Deze vermogenstoets is een belangrijk instrument om toeslagen te beperken tot belanghebbenden die inkomensondersteuning nodig hebben. Indien het box 3-vermogen op de peildatum (1 januari) hoger is dan een bepaald bedrag vervalt voor dat betreffende jaar het recht op de toeslag waarvan de vermogensgrens overschreden is. Dat kan zich in het bijzonder voordoen bij de huurtoeslag waarvoor een vermogensgrens van € 30.846 geldt voor alleenstaanden en van € 61.692 voor mensen met een toeslagpartner (bedragen 2020). Voor de zorgtoeslag en het kindgebonden budget gelden aanzienlijk hogere bedragen. Vanwege de peildatum (1 januari), kunnen de gevolgen van de vermogenstoename voor de inkomstenbelasting en de toeslagen zich voor het eerst voordoen in het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de financiële bijdrage ontvangen wordt.

In bepaalde gevallen is de maatschappelijke betekenis en impact van financiële bijdragen/compensaties/tegemoetkomingen groter dan de wens om deze mee te rekenen bij de bepaling van de aanspraak op toeslagen. In de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (UR Awir) staan daarom enkele bijzondere vermogens (bezittingen en eenmalige uitkeringen) opgesomd die op verzoek van de belanghebbende niet meegerekend worden bij het toepassen van de vermogenstoets. Het kabinet heeft besloten om ook de financiële bijdragen van de Stichting ZWIC en de bedragen die gedupeerde ouders ontvangen in het kader van de herstelregelingen inzake de kinderopvangtoeslag uit te zonderen van de vermogenstoets. In deze ministeriële regeling wordt hieraan invulling gegeven.

2. Vermogenstoetsuitzonderingen financiële bijdrage in het kader van herstelregelingen inzake kinderopvangtoeslag, waaronder CAF 11-compensatie

Een groot aantal huishoudens is in ernstige en soms blijvende financiële problemen gebracht door een institutioneel vooringenomen behandeling van de Belastingdienst/Toeslagen dan wel de werking van de regelgeving rondom de kinderopvangtoeslag, de wijze waarop deze gehandhaafd werd en de uitleg die in uitvoering en rechtspraak aan die regelgeving is gegeven. Daarnaast kwamen ouders in geval van een terugvordering vaak niet in aanmerking voor een persoonlijke betalingsregeling en voor een gemeentelijk schuldhulpverleningstraject, omdat bij een geringe tekortkoming een kwalificatie als Opzet/Grove Schuld (O/GS) werd gegeven. Verschillende regelingen (compensatieregeling, herzieningsregeling, hardheidsregeling, O/GS-tegemoetkoming en vangnetbepaling) zijn in werking getreden om de getroffen ouders tegemoet te komen. Het kabinet acht het onwenselijk dat deze getroffen ouders hun eventuele aanspraak op zorgtoeslag, huurtoeslag of kindgebonden budget kwijtraken als door een vermogenstoename in box 3 als gevolg van deze regelingen een vermogensgrens overschreden wordt. Bovendien wil het kabinet voorkomen dat ouders die een bedrag ontvangen in het kader van herstel door het handelen van de overheid inzake kinderopvangtoeslag dit bedrag of een deel daarvan via een andere weg moeten inleveren bij diezelfde overheid. Een vermogenstoetsuitzondering is een mogelijkheid voor deze ouders om op verzoek zowel hun aanspraak op toeslagen als de bedragen (onder meer compensatie/tegemoetkomingen) in het kader van herstel te behouden. De tijdelijke uitzondering geldt voor een periode van drie jaar volgend op het jaar waarin de vermogenstoename plaatsgevonden heeft. Als een belanghebbende in meerdere jaren een beschikking ontvangt in het kader van de herstelregelingen inzake de kinderopvangtoeslag die leidt tot een vermogenstoename, dan geldt de periode van drie jaar waarin een vermogenstoetsuitzondering verkregen kan worden voor elke beschikking afzonderlijk.

Deze regeling treedt in werking per 1 januari 2021. Dit betekent dat een verzoek om een vermogenstoetsuitzondering betrekking heeft op berekeningsjaren vanaf 2021 en daarmee op de herstelbetalingen vanaf 2020. Een kleine groep gedupeerden, de zogenoemde CAF 11-ouders, heeft echter in navolging van het interim-advies *Omzien in verwondering* van de Adviescommissie uitvoering toeslagen een compensatie ontvangen in 2019. Indien de vermogenstoetsuitzondering voor deze groep ouders pas vanaf berekeningsjaar 2021 zou gaan gelden, zouden zij voor het berekeningsjaar 2020 moeten verzoeken om aanvullende compensatie voor de werkelijke schade indien de CAF 11-compensatie zou leiden tot een lagere aanspraak op toeslagen over 2020. Deze ouders zouden dan te maken krijgen met twee verschillende oplossingen voor het verlies van toeslagen, te weten een aanvullende compensatie voor het jaar 2020 en de vermogenstoetsuitzonderingen voor de jaren 2021 en 2022. Een samenloop van twee regimes is bezwaarlijk voor het doenvermogen van ouders. Zij moeten dan twee verschillende verzoeken indienen voor de twee verschillende regimes. Ook kunnen twee regimes naast elkaar leiden tot onduidelijkheid en fouten in de uitvoering. Daarom is er in deze regeling voor gekozen om voor

deze groep ouders de vermogenstoetsuitzondering van drie opeenvolgende jaren vanaf berekeningsjaar 2020 te laten gelden.

3. Vermogenstoetsuitzondering financiële bijdrage van de Stichting Zorg na Werk in Coronazorg

De Stichting ZWiC verstrekt een eenmalige aanvullende financiële bijdrage aan zorgverleners die als gevolg van hun werk in de coronazorg op de intensive care terechtkomen en aan nabestaanden van zorgverleners die als gevolg van hun werk in de coronazorg komen te overlijden. De eenmalige aanvullende financiële bijdrage kan oplopen tot € 30.000 voor zorgverleners en tot € 50.000 voor nabestaanden van zorgverleners. Een potentieel verlies van toeslagen als gevolg van een financiële bijdrage van de Stichting ZWiC acht het kabinet niet wenselijk, vanwege het bijzondere karakter van het fonds dat is ingesteld om het leed te verzachten van zorgverleners of hun nabestaanden die hard getroffen zijn door het COVID-19-virus en gevoed wordt door giften van burgers, instanties en bedrijfsleven, aangevuld door subsidies van de overheid. Om die reden wordt in deze ministeriële regeling geregeld dat ook deze bijdrage wordt uitgezonderd bij de vaststelling van het vermogen bij de toepassing van de vermogenstoetsen van de toeslagen. Ook deze tijdelijke uitzondering geldt voor een periode van drie jaar volgend op het jaar waarin de belanghebbende de bijdrage heeft ontvangen. Het kabinet heeft deze maatregel reeds aangekondigd in de brief van 27 mei 2020.¹ In die brief wordt tevens ingegaan op de overige fiscale gevolgen van de financiële bijdrage van de Stichting ZWiC en op een maatregel die het kabinet treft om te voorkomen dat deze financiële bijdrage in voorkomende gevallen een doorwerking krijgt naar het recht op bijstand.

4. Indienen verzoek

Belanghebbende zal voor de genoemde uitzonderingen een verzoek moeten indienen bij de Belastingdienst/Toeslagen. De Belastingdienst/Toeslagen heeft namelijk geen inzicht in de opbouw van een box 3-vermogen en kan deze uitzonderingen dan ook niet uit eigen beweging toepassen. De belanghebbende kan dit verzoek doen door middel van het formulier 'Verzoek bijzonder vermogen toeslagen' dat te vinden is op de website van de Belastingdienst.² De uitzondering geldt voor het gehele bedrag dat is ontvangen, ongeacht of de betrokkene al een deel van het bedrag heeft uitgegeven.

5. EU-aspecten

Aan de wijzigingen die in deze regeling zijn opgenomen, zijn geen EU-aspecten verbonden.

6. Budgettaire aspecten

De wijzigingen die in deze regeling zijn opgenomen, hebben geen budgettaire gevolgen.

7. Uitvoeringskosten

PM

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/27/kamerbrief-over-uitkering-stichting-zorg-na-werk-in-coronazorg>.

² https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/themaoverstijgend/programmas_en_formulieren/formulier_verzoek_bijzonder_vermogen_toeslagen.

8. Gevolgen voor bedrijfsleven en burger

De administratieve lasten bestaan uit het aanvragen van de vermogenstoetsuitzondering. De administratieve lasten hiervan zijn verwaarloosbaar.

Artikelsgewijs

Artikel I (artikel 9quater van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Met het nieuwe artikel 9quater UR Awir treedt met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2020 een overgangsmaatregel in werking op basis waarvan een door de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner ontvangen compensatie in 2019 op basis van de Compensatieregeling CAF 11 op verzoek van de belanghebbende buiten beschouwing wordt gelaten bij de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. Dit verzoek moet, op grond van artikel 5a, onderdeel a, UR Awir, worden gedaan binnen vijf jaren na het verstrijken van het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft of, indien dit later is, binnen een jaar na de dagtekening van de beschikking tot toekenning van de toeslag over het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft. Een verzoek dat met betrekking tot een berekeningsjaar wordt gedaan, wordt geacht mede te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren waarvoor het verzoek kan worden gedaan. De meeste belanghebbenden in de CAF 11-zaak hebben een compensatie ontvangen in 2019. Dit betekent dat het verzoek in dat geval kan zien op een berekeningsjaar vanaf 2020, en dat het verzoek wordt geacht mede te zijn gedaan voor de daaropvolgende berekeningsjaren tot en met 2022.

Artikel II

Artikel II, onderdeel A (artikel 9quater van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Ingevolge artikel I wordt artikel 9quater UR Awir ingevoerd als een overgangsmaatregel op basis waarvan een door de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner ontvangen compensatie op basis van de Compensatieregeling CAF 11 op verzoek van de belanghebbende buiten beschouwing wordt gelaten bij de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. Met de in artikel II, onderdeel A, opgenomen wijziging van artikel 9quater, eerste lid, UR Awir worden de onderstaande herstelregelingen toegevoegd aan de overgangsmaatregel. Een belanghebbende die zelf, of waarvan de partner of medebewoner, op basis van de volgende regelingen een bedrag heeft ontvangen in het kader van herstel inzake kinderopvangtoeslag kan een verzoek indienen om dit bedrag buiten beschouwing te laten bij de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget:

- een toegekende compensatie, extra compensatie, aanvullende compensatie voor de werkelijke schade of een extra aanvullende compensatie voor de werkelijke schade als bedoeld in het Besluit Compensatieregeling CAF 11 of vergelijkbare (CAF-)zaken;
- een matiging of herziening van een terugvorderingsbeschikking kinderopvangtoeslag die uiterlijk op 23 oktober 2019 onherroepelijk is geworden op grond van onderdeel 2.1 van het Verzamelbesluit Toeslagen;
- een herziening van een toekenningsbeschikking die uiterlijk op 23 oktober 2019 onherroepelijk is geworden of een toegekende kinderopvangtoeslag over een berekeningsjaar dat ligt voor 2019 op grond van onderdeel 3.1 van het Verzamelbesluit Toeslagen;
- een toegekende hardheidstegemoetkoming als bedoeld in artikel 49, eerste lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir);
- een toegekende bijzondere tegemoetkoming als bedoeld in artikel 49a Awir;
- een toegekende compensatie als bedoeld in artikel 49b, eerste lid, Awir; en
- een toegekende O/GS-tegemoetkoming als bedoeld in artikel 49c Awir.

De herstelregelingen die voorzien in de matiging of herziening gaan om beschikkingen kinderopvangtoeslag die uiterlijk op 23 oktober 2019 onherroepelijk zijn geworden. Op basis van twee uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State³ is het vanaf 24 oktober 2019 namelijk mogelijk om:

- proportioneel kinderopvangtoeslag toe te kennen, waardoor ouders niet meer hun gehele kinderopvangtoeslag verliezen doordat een betaling van de kosten voor de kinderopvang niet aangetoond kan worden; en
- terugvorderingen te matigen.

Het verzoek moet, in lijn met artikel 5a, onderdeel a, UR Awir, worden gedaan binnen vijf jaren na het verstrijken van het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft of, indien dit later is, binnen een jaar na de dagtekening van de beschikking tot toekenning van de desbetreffende toeslag over het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft. Een verzoek dat met betrekking tot een berekeningsjaar wordt gedaan, wordt geacht mede te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren waarvoor het verzoek kan worden gedaan. Indien een bedrag in het kader van de herstelregelingen (zoals compensaties/tegemoetkomingen/herzieningen) bijvoorbeeld wordt ontvangen in 2020 en het verzoek ziet op het jaar 2021, dan wordt het verzoek dus geacht mede te zijn gedaan voor de berekeningsjaren 2022 en 2023. Het verzoek kan enkel betrekking hebben op een of meerdere van de drie berekeningsjaren die volgen op het berekeningsjaar waarin een bedrag in het kader van de herstelregelingen wordt ontvangen. Als een belanghebbende in meerdere jaren een beschikking ontvangt in het kader van de herstelregelingen inzake de kinderopvangtoeslag die leidt tot een vermogenstoename, dan geldt de periode van drie jaar waarin een vermogenstoetsuitzondering toegepast kan worden voor elke beschikking afzonderlijk.

³ PM

Artikel II, onderdeel B (artikel 9quinquies van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Met het nieuwe artikel 9quinquies UR Awir treedt een overgangsmaatregel in werking op basis waarvan een door de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner ontvangen eenmalige aanvullende financiële bijdrage van de Stichting ZWiC op verzoek van de belanghebbende buiten beschouwing blijft bij de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. Dit verzoek moet, in lijn met artikel 5a, onderdeel a, UR Awir, worden gedaan binnen vijf jaren na het verstrijken van het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft of, indien dit later is, binnen een jaar na de dagtekening van de beschikking tot toekenning van de toeslag over het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft. Een verzoek dat met betrekking tot een berekeningsjaar wordt gedaan, wordt geacht mede te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren waarvoor het verzoek kan worden gedaan. Indien de financiële bijdrage wordt ontvangen in 2020 en het verzoek ziet op het jaar 2021, dan wordt het verzoek dus geacht mede te zijn gedaan voor de berekeningsjaren 2022 en 2023.

Artikel III (inwerkingtredingsbepaling)

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de regeling en de terugwerkende kracht voor artikel I.